

Cavalier kingcharlesinspanieli

Kuva: Kati Holm

Kuva: Marja Marttila

Kuva: Kati Holm

© Kati Holm

Rotuesittely 2019

Rodun historiaa

Jo 1400-luvulta löytyy maalauksia eri puolilta Eurooppaa pienistä kääpiöspanieleista, jotka ovat nykyisen cavalier kingcharlesinspanielin esiisiä. Pienet spanielit olivat Euroopan hoveissa suuressa suosiossa erityisesti hovinaisten seuralaisina ja lämmitäjinä. Britannian hoviin pienet spanielit toi luultavasti maan ranskalaisyyntyinen kuningatar Henrietta Marie, jonka poika, tuleva kuningas Kaarle II, oli jo lapsuudessaan näiden ympäröimä. Kuningas Kaarle II:lla oli pieniä spanieleita jatkuvasi seurassaan ja hän myös sääti lain, jonka mukaan näillä kääpiöspanieleilla oli vapaa pääsy joka paikkaan valtakunnassa. Rotu on saanut nimensä juuri tältä kuninkaalta (King Charles II).

1700-luvun loppupuolella esiintyi erityyppisiä spanieleita; suuria ja pieniä vesispanieleita, springerspanieleita ja cockerspanieleita sekä kingcharlesinspanieleita. Tiedetään, että viimeksi mainitut työskentelivät ylösajavina ja noutavina koirina. Blenheimin palatsissa kasvatettiin pitkään pieniä punavalkoisia spanieleita ja näiden mukaan punavalkoinen cavalierikin on saanut nimensä. Tarina kertoo, että cavalierin pääläällä oleva väritäplä on saanut alkunsa

Marlboroughin herttuatar Sarahin sormenjäljestä. Näihin aikoihin alkoi pikkuspanieleiden tyyppi yhtenäistyä. The Toy Spaniel Club perustettiin vuonna 1886 ja jokaiselle neljästä eri väristä annettiin oma nimi. Nämä olivat King Charles (black and tan), Prince Charles (tricolour), Blenheim (punavalkoinen) ja Ruby (punainen). Silloin oli muodissa lyhytkuonoinen pyöreäkalloinen kääpiöspanieli. Vasta v.1926 ryhdyttiin Englannissa järjestelmällisesti jalostamaan alkuperäisen mukaista pitkäkuonoisempaa ja tasakalloisempaa tyyppiä, palkitsemalla rahapalkinnolla Crufts'in näyttelyssä paras alkuperäistä tyyppiä edustava koira. Vuonna 1928 perustettiin The Cavalier King Charles Spaniel Club ja cavalier kingcharlesinspanieleille tehtiin oma rotumääritelmä. Vuonna 1945 The Kennel Club vahvisti sen virallisesti.

Ensimmäiset cavalierit tuotiin Suomeen Iso-Britanniasta vuonna 1952. Kasvatus lähti käyntiin hitaanlaista ja vasta 1970-luvun puolivälissä voitiin huomata rodun suosion hiljalleen nousseen. Vuonna 1981 rekisteröitiin 356 cavalieria, vastaava luku 10 vuotta myöhemmin oli kolminkertainen: 1104 kpl. Rekisteröintimäärät ovat vuosien mittaan kääntyneet laskuun. Vuonna 1995 rekisteröitiin 804 cavalieria, vuonna

2005 rekisteröitiin 937 cavalieria ja vuonna 2015 enää 528 cavalieria, 2016 rekisteröitiin 556 cavalieria, vuonna 2017 rekisteröitiin 409 cavalieria ja vuonna 2018 506 cavalieria.

Cavalier rotuna

Cavalier kingcharlesinspanieli on yleisvaikutelmaltaan iloinen kääpiöspanieli. Sen olemuksen tulee huokua elämäniloa, vauhdikkuutta ja lempeyttä. Temperamentti näkyy ilosta liikkua ja hännän alituisena heilumisena ja uteliaisuutena ulkomaailmaa ja ihmisiä kohtaan. Terve rakenteinen cavalier liikkuu vapain askelin hännän heiluessa selkälinjaa jatkeena. Myös suuret tummat silmät ja lempeä ilme kuuluvat sen pitkien korvakarvojen kehystämille kasvoille olennaisesti. Hyväksytyt neljä värimuunnosta ovat blenheim, tricolour, ruby ja black & tan.

Cavalier kingcharlesinspanieli on seurakoira ja sopii monipuoliseksi harrastuskoiraksi sekä lemmikiksi. Luonteeltaan se on lempeä ja avoin, eikä se saa olla aggressiivinen, arka tai hermostunut. Cavalierin turkin karvanlaatu on pitkä ja silkkinen. Turkki on kuitenkin suhteellisen helppohoitoinen ja usein riittää kun sen harjaa huolellisesti läpi keran-pari viikossa. Turkin voi pestä aina kun se tuntuu likaiselta. Cavalier ei ole trimmattava rotu.

Rotumääritelmän mukaan ainoat mitat, joita cavalierille annetaan ovat kuonon pituus (n. 3,8 cm) sekä paino, jonka tulisi olla 5,4-8,2 kilon välillä, mutta käytännössä cavalierit painavat hieman enemmän. Säkäkorkeutta ei ole mainittu, mutta käytännössä se on n. 30-35cm. Cavalier on kauttaaltaan erittäin sopusuhtainen koira.

Rodun terveys

Cavalierin keskimääräinen elinikä on n. 10 vuotta, mutta koiran pysyessä terveenä voi cavalier elää parhaimmassa tapauksessa yli 16 vuotta vanhaksi. Perinnöllisten sairauksien ehkäisemiseksi jalostukseen käytettäviltä koirilta tutkitaan sydän, silmät ja polvet, joiden osalta cavalier kuuluu PEVISA-ohjelmaan (Suomen Kennelliiton perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma). Suurin huomio on kiinnitetty sydänkuuntelututkimuksiin, sillä rodussa esiintyy perinnöllistä sydänvikaa. Edellä mainittujen lisäksi cavaliereja tutkitaan magneettikuvauksella chiarimaisen epämuodostuman ja syringomyelian toteamiseksi sekä geenitesteillä episodic falling syndrome -nimisen sairauden sekä kuivasilmäisyyden ja kiharakarvaisuuden esiintymisen kartoittamiseksi. Syringomyelia vakavana sairautena on otettu mukaan

myös Suomen Cavalier Kingcharlesinspanieliyhdistyksen jalostuksen ohjesääntöön, jossa hyväksyttävältä yhdistelmältä vaaditaan tietyt kriteerit täyttävät magneettikuvauslausunnot. Yksityiskohtaisempaa tietoa terveysasioista ja jalostuksen ohjesäännöstä löytyy yhdistyksen kotisivuilta.

Pentua hankittaessa on tärkeää kiinnittää huomioita vanhempien ja mahdollisesti myös isovanhempien terveystuloksiin. Kaikki viralliset terveystutkimustulokset ovat nähtävissä Suomen Kennelliiton ylläpitämässä sähköisessä KoiraNet-jalostustietojärjestelmässä. Yhdistyksen jalostustoimikunta tiedottaa yhdistyksen kotisivuilla kaikista jalostusohjesäännön täyttävistä jalostusyhdistelmistä.

Kenelle cavalier sopii?

Cavalier sopii niille, jotka haluavat pienikokoisen, kaikille yhtä ystävällisen, reippaan ja erittäin seurallisen, alati häntäänsä heiluttavan koiran.

Cavalierin ehdottomat plussat ovat sen lempeä luonne ja seurallisuus. Cavalier sopeutuu helposti perheeseen kun perheeseen. Cavalier sopii yhtä hyvin lapsiperheeseen kuin varttuneemman väen seuraksi, lenkkikaveriksi ja sylinlämmittäjäksi, kerrostaloon kaupungissa tai omakotitaloon maaseudulla.

Kaikki käy, kunhan cavalier vain saa olla ihmisten seurassa!

~ Cavalier on suuri koira pienessä pakkauksessa ~

Kenelle cavalier ei sovi?

- Sinulle, joka haluat vahti- tai tarhakoiran
- Sinulle, jolla ei ole aikaa hoitaa, helliä ja halia koiraasi

Rotujärjestö

Suomen Cavalier kingcharlesinspanieliyhdistys ry. on Suomessa toimiva cavalierharrastajien oma yhdistys, joka valvoo rodun jalostusta, ajaa cavalierharrastajien asioita Suomen Kennelliitossa ja järjestää erilaista toimintaa jäsenilleen.

Yhdistys järjestää vuosittain yksi tai kaksi erikoisnäyttelyä riippun pentujen rekisteröintimäärästä. Näissä näyttelyissä osanottajia on yleensä pitkälti toista sataa kappaletta ja mukaan mahtuu niin kehien ensikertalaisia kuin jo kokeneempiakin näyttelykonkareita.

Yhdistyksen jokavuotisilla Kesäpäivillä yhdistetään huvi ja hyöty viikonlopun yli lomailleen. Esimerkkinä mainittakoon Kesäpäivien perinteeksi muodostunut ohjelma, johon kuuluu cavalierin hoito-opastusta, esitelmää, epävirallinen näyttely, kilpailuja ja ennen kaikkea mukavaa yhdessäoloa. Kesäpäivät sopivat niin

uusille kuin jo kokeneemmillekin cavalierharrastajille.

Yhdistyksen jalostus- ja terveystoimikunta välittää pentuja toimikunnan hyväksymistä yhdistelmistä. Terveysasiat ovat erittäin vahvasti läsnä yhdistyksen toiminnassa. Yhdistys järjestää joukkoterveystarkastuksia sekä tukee jäseniensä koirien virallisia terveystutkimuksia erillisen terveystutkimustilin avulla. Tuettavia tutkimuksia ovat olleet muun muassa cavalierien sydäntutkimukset ja magneettikuvaukset.

Harrastetoimikunta vastaa vuosittaisen cavalierien agilitymestaruuskilpailun järjestämisestä ja jakaa tietoa eri lajien harrastusmahdollisuuksista, kuten totteluvuuskoulutuksesta, Tokosta, ja myös Rally-Tokosta.

Cavalierlehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehti sisältää ajankoh- taista asiaa, kirjoituksia ulkomailta, uutisia, näyttely- ja kilpailutuloksia, terveyteen liittyviä artikkeleja sekä kaikille koiranomistajille tärkeitä tiedotteita.

Käy tutustumassa yhdistyksen toimintaan: www.cavalieryhdistys.com

Rotumääritelmä

Cavalier kingcharlesinspanieli

(Cavalier king charles spaniel)

Ryhmä: 9

Alkuperämaa: Iso-Britannia

Käyttötarkoitus: seura- ja kääpiökoira.

Yleisvaikutelma: toimelias, viehkeä, tasapainoinen. Ilme lempeä.

Käyttäytyminen / luonne: reipas, lempeä, ehdottoman peloton iloinen, Ystävällinen, ei aggressiivinen eikä hermostunut.

Pää

Kallo: miltei tasainen korvien välistä.

Otsapenger: loiva.

Kirsu: sieraimet mustat ja hyvin kehittyneet ilman lihanvärisiä merkkejä.

Kuono-osa: kuonon pituus otsapenkereestä kirsuun n. 3,8 Cm. Kuono kau- niisti kapeneva. Kuono-osa silmien alapuolelta hyvin täyteläinen. Taipumus suippokuonoisuuteen ei toivottu.

Huulet: hyvin kehittyneet, ei riippuvat.

Hampaat / purenta: säännöllinen ja täydellinen leikkaava purenta. Vahvat leuat.

Silmät: suuret, tummat, pyöreät, eivät ulkonevat, kaukana toisistaan.

Korvat: pitkät, korkealle kiinnittyneet, runsashapsuiset.

Kaula: keskipitkä, niska hieman kaartuva.

Runko

Selkä: suora.

Lanne: tiivis

Rintakehä: kohtalainen, kylkiluut hyvin kaareutuvat.

Häntä: hännän pituus suhteessa runkoon, hyvin kiinnittynyt, iloisesti kan- nettu, muttei koskaan paljon selkälinjan yläpuolella. Typistys aiemmin sal- littu, kun hännästä ei poistettu kolmannesta enempää.

Raajat

Eturaajat: suorat, keskivahvat.

Lavat: viistot.

Takaraajat: keskivahva luusto

Polvet: hyvät polvikulmaukset.

Kintereet: ei taipumusta pihtikintereisyyteen tai länkisäärisyyteen.

Käpälät: tiiviit, päkiät paksut, varpaat hapsuiset.

Liikkeet: vapaat, tyylikkää, voimakkaat takaliikkeet. Etu- ja takaraajojen Liikkeet yhdensuuntaiset niin edestä kuin takaa.

Karvapeite

Karva: pitkä, silkkinen, ei kihara. Hieman laineikkuutta sallitaan. Runsaasti hapsuja. Turkkia ei trimmata lainkaan.

Väri: hyväksytyjä värejä ovat:

Black & tan: korpinmusta, punaruskeat merkit silmien yläpuolella, poskissa, korvalehden sisäpuolella, eturinnassa, raajoissa ja hännän alapuolella. Punaruskean värin tulisi olla kirkas. Valkoiset merkit eivät toivottuja.

Ruby: yksivärinen, syvän punainen. Valkoiset merkit eivät toivottuja.

Blenheim: selvästi rikkonaiset syvän kastanjanruskeat merkit helmenvälkeällä pohjalla. Merkit päässä ovat symmetriset siten että korvien väliin jää tilaa toivotulle vinoneliölle tai täplälle. (Rodun ainutlaatuinen erityispiirre).

Tricolour: musta ja valkoinen, selvästi rikkonaiset. Punaruskeat merkit silmien yläpuolella, poskissa, korvalehtien sisäpuolella, raajojen sisäpuolella ja hännän alapuolella.

Muut värit tai väriyhdistelmät ovat vakavia virheitä.

Paino: 5,4 - 8 kg välillä. Pieni sopusuhtainen koira näiden painorajojen välillä toivottava.

Virheet: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

Hylkäävät virheet:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen

Huom! Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

Suomen Cavalier Kingcharlesinspanieliyhdistys ry.

Yhdistyksen kotisivut:

<http://cavalieriyhdistys.com/>

Liity jäseneksi:

<http://cavalieriyhdistys.com/liity-jaseneksi/>

Jäsensihteeri:

jasenet@cavalieriyhdistys.com

